

[Time: 3 Hrs]

[Marks: 100]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B: 1. All questions are compulsory.
2. Write suitable case law wherever needed.

Q. 1 Answer the following (Not more than two sentence) **(20)**

- 1) State the difference between agnate and cognate
- 2) What is the doctrine of factum valet? Give one e.g.
- 3) What is Sapratibandha daya?
- 4) Explain the term ancestral property.
- 5) What is escheat?
- 6) What is the punishment for abetment of sati?
- 7) Explain the term polygamy and polyandry
- 8) Explain the terms modernization and sanskritization.
- 9) Explain the terms patriarchal and matriarchal family.
- 10) What is interim maintenance?

Q. 2 Short Note on **Any four** **(20)**

- 1) Maintenance
- 2) Natural Guardian
- 3) Jurisdiction of Family court
- 4) Essentials of a valid Hindu marriage
- 5) Schools of Hindu Law
- 6) Sapinda Relationships

Q. 3 Solve (**any two**) of the following: **(12)**

- 1) 'A' and 'B' are married under the Hindu Marriage Act. After having a son, the wife converts to Christianity.
 - i) Can the wife obtain a divorce on the grounds of her conversion under Hindu Marriage Act? Explain
 - ii) Can the couple seek on divorce by Mutual Consent? Explain.
- 2) "A" and "B" who were friends die in an accident 'A' is survived by his wife, father, son and daughter. "B" is survived by his father and mother.
 - i) How will 'A's' property devolve?
 - ii) How will 'B's' property devolve?
- 3) 'A' and 'B' both Hindu girls are friends. 'A' a 25-year old unmarried girl wants to adopt a five- year old boy. 'B' who is 27 years of age wants to adopt a girl of 3 years.

- i) Can 'A' adopt the boy? Why?
- ii) Can 'B' adopt the girl? Why?

Q. 4 Answer any four:

(48)

- 1) What are the rights and duties of coparceners? Explain can a daughter be copacenor under Hindu Succession Act 1956?
- 2) Discuss Cruelty as a ground for divorce under the Hindu Marriage Act.
- 3) Elucidate the object of Adoption and capacity male Hindu to take in adoption under Hindu Law.
- 4) Discuss in detail "Guardianship" under Hindu Minority and Guardianship Act.
- 5) Define the term Partition. Explain in detail the modes affecting partition
- 6) Explain Void and Voidable Marriages and distinguish between them.

मराठी रुपांतर

[वेळ: ३ तास]

[गुण: १००]

Please check whether you have got the right question paper.

सूचना: १. सर्वप्रश्न अनिवार्य आहेत.

२. Write suitable case law & wherever needed.

प्र. १ एक किंवा दोन वाक्यात उत्तरे लिहा.

(२०)

- १) "पितृकुलीन" व "नातलग"मधील फरक लिहा.
- २) "डॉकट्रिन फॅकटम वॅलेट" म्हणजे काय? एक उदाहरण द्या.
- ३) "सप्रतिबंधदया" म्हणजे काय?
- ४) "वडिलोपार्जीत मालमत्ता" ही संकल्पना स्पष्ट करा.
- ५) "इस्चेट" म्हणजे काय?
- ६) सती जाण्यास प्रोत्साहन करणाऱ्यास काय शिक्षा आहे?
- ७) "बहुपत्नीतत्व" व बहुपतित्व" संकल्पना स्पष्ट करा.
- ८) "आधुनिकीकरण" व "सांस्कृतीकरण" ही संकल्पना स्पष्ट करा.
- ९) 'पितृसत्ताक' व 'मातृसत्ताक' कुटुंब म्हणजे काय?
- १०) अंतरिम देखभाल म्हणजे काय?

प्र. २ थोडक्यात टीपा लिहा (कोणतेही चार)

(२०)

- १) निर्वाह (देखभाल)
- २) नैसर्गिक पालकत्व
- ३) कौटुंबिक कोर्टाचे अधिकारक्षेत्र
- ४) वैध विवाहाचे कारणे द्या
- ५) हिंदू कायद्याचे शाळा
- ६) सपिंड नाते

प्र. ३ खालील उदाहरणांची कारणासह उत्तरे द्या (कोणतेही चार)

(१२)

- १) "अ" व "ब" हिंदू विवाह कायद्यांतर्गत विवाहबद्ध होते. मूल झाल्यानंतर बायकोने ख्रिश्चन धर्म स्विकारला.
 - i) धर्मातराच्या कारणाने बायको नवऱ्याकडून घटस्फोट मिळू शकतो का?
 - ii) 'अ' व 'ब' परस्परसंमतीने घटस्फोट मिळवू शकतात का? स्पष्ट करा.

- २) 'अ' व 'ब' दोन्ही मित्र एका अपघातात मयत झाले. 'अ' च्या पश्चात त्याची विधवा, वडील, मुलगा व मुलगी आहे. 'ब' च्या पश्चात त्याचे आई व वडील आहे.
- i) 'अ' च्या मालमत्तेची विभागणी कशी होईल?
- ii) 'ब' च्या मालमत्तेची विभागणी कशी होईल?
- ३) 'अ' व 'ब' दोघीही हिंदू मैत्रिणी आहेत. 'अ' ही २५ वर्षीय अविवाहित स्त्री असून तीला एक ५ वर्षीय मुलगा दत्तक घ्यावयाचा आहे. 'ब' ही २७ वर्षीय स्त्री असून तीला तीन वर्षीय मुलगी दत्तक घ्यावयाची आहे..
- i) 'अ' ही मुलाला दत्तक घेऊ शकते काय? का?
- ii) 'ब' ही मुलीला दत्तक घेऊ शकते काय? का?

प्र. ४ कोणत्याही चार प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

(४८)

- १) सहहिस्सेदारांचे जबाबदाऱ्या व अधिकारांवर चर्चा करा. हिंदू वारसा कायद्या अंतर्गत मुलगी ही सहहिस्सेदार होऊ शकते का स्पष्ट करा.
- २) क्रूरता ही घटस्फोटा संदर्भातील कारणे स्पष्ट करा.
- ३) दत्तक या संकल्पनेची हिंदू कायद्यांतर्गत हेतू सांगा. हिंदू पुरुषाची दत्तक घेण्यासाठीची क्षमता स्पष्ट करा.
- ४) हिंदू अज्ञानत्व व पालकत्व अधिनियम, १९५६ अंतर्गत "पालकत्व" ह्यांवर चर्चा करा.
- ५) विभागणी व्याख्या स्पष्ट करा. विभागणीमुळे होणाऱ्या वेगवेगळ्या परिणामांची चर्चा करा.
- ६) "निरर्थक (शून्य) विवाह" आणि "रद्दबदल करण्याजोग विवाह" स्पष्ट करा आणि दोघानमधील फरक लिहा.
